

Musik- branschens lärarutbildning i förändring

Projektet En framtidssäker
läroanstaltskultur

Vision för musikutbildningen i Finland 2030

Visionen för musikutbildningen i Finland publicerades år 2020 och förverkligades som ett brett nätverkssamarbete omfattande alla utbildningsnivåer och aktörer på fältet. Syftet var att stärka branschens gemensamma syn på utvecklingsbehov, -mål och -åtgärder samt stärka regionalt och riksomfattande samarbete mellan olika aktörer för att branschen ska motsvara samhällets föränderliga behov.

Visionen är indelad i tre huvudteman:

Musikutbildningen påverkar i samhället

Samarbete och kontinuerligt lärande frodas i musikutbildningen

Strukturer och resurser möjliggör en jämlik musikutbildning

och 25 konkreta åtgärdsförslag.

Projektet Utbildning inom musikbranschen mot 2030-talet: En framtidssäker läroanstaltskultur finansieras av Jane och Aatos Erkkos stiftelse och genomförs 2024–2029. Projektet konkretiserar åtgärder som identifierats i Vision för musikutbildningen, med syfte att stärka musikutbildningens framtid. Finlands konservatorieförbund koordinerar projekthelheten.

Utredningen Lärarskapet inom musikbranschen i förändring

I utredningen Musiikkialan opettajuus muutoksessa: Musiikki-pedagogien ja aineenopettajien näkemyksiä työelämatarpeista ja koulutuksen kehittamisestä (Lärarskapet inom musikbranschen i förändring: Musikpedagogers och ämneslärares åsikter om arbetslivsbehov och utveckling av utbildningen) har på ett riksomfattande plan sammanställts åsikter från musikpedagoger och ämneslärare i musik om hur utbildningen i dagsläget motsvarar arbetslivets kompetensbehov och hur utbildningen ska utvecklas. Utredningen är en del av projektet En framtidssäker läroanstaltskultur och genomfördes av Centria-ammattikorkeakoulu, Jyväskylän yliopisto och forskaren **Lea Vartiainen**.

Den riksomfattande enkäten genomfördes våren 2025 och man fick svar av 291 musikpedagoger och 83 ämneslärare i musik. I enkäten utvärderades kompetensen som behövs i arbetslivet, utbildningens tillräcklighet och utvecklingsbehoven. Respondenterna bidrog med mer än 1 700 öppna utvecklingsförslag.

”De blivande lärarna ska utrustas med ett sådant kritiskt tänkesätt att de klarar av att bedöma sin egen verksamhet, undervisningens strukturer och arbetsredskap (till exempel teknologi) ur den ekosociala hållbarhetens synvinkel samt kan för egen del bygga en socialt och ekologiskt hållbar musikkultur.”

– ANONYM RESPONDENT

Centrala resultat

- 1. Mångsidig kompetens förutsätts av lärarna**
Så gott som alla kompetensområden som nämndes i enkäten, t.ex. pedagogisk eller gruppedagogisk kompetens, instrument- och ensemblekompetens, digital kompetens eller kompetens inom gestaltande ämnen inom musik anses vara viktiga eller mycket viktiga inom arbetslivet.
-

- 2. Den nuvarande utbildningen motsvarar ännu inte helt behoven hos en allt mångsidigare grupp av elever**
Den största skillnaden mellan arbetslivets behov och utbildningen hade anknytning till kunskap om färdigheter av särskilt stöd, tillgänglighetskunskap, kunskap om att stöda olika elever samt färdigheter i gruppundervisning.
-

- 3. Musiklärarens roll utvidgas mot att vara expert inom samhälleligt ansvar**
Av lärarna förvänas i allt högre grad samarbetsförmåga, att stöda välbefinnande, samhällelig och kulturell kompetens samt färdigheter att verka i mångsidiga läromiljöer.
-

- 4. Mer samarbete önskas**
Respondenterna önskade mer kompanjonlärarskap, samarbete mellan läroanstalter, arbetslivskontakter och nätverkande.

Resultaten stöder de pågående utbildningspolitiska reformerna där tillgänglighet, jämlikhet, stöd för eleverna samt kulturell delaktighet betonas.

Förändringarna ökar behovet av att utveckla lärarutbildningen bland annat genom synen på utvärdering, inkluderande pedagogik och digitala lärmiljöer.

Slutsatser

Finländsk musikfostran är på väg mot en mer jämlik, flexibel och samhälleligt mer ansvarsfull verksamhetskultur.

Att omvandla forskningsresultaten till konkreta reformer av läroplaner och utbildningsstrukturer utgör en central utmaning.

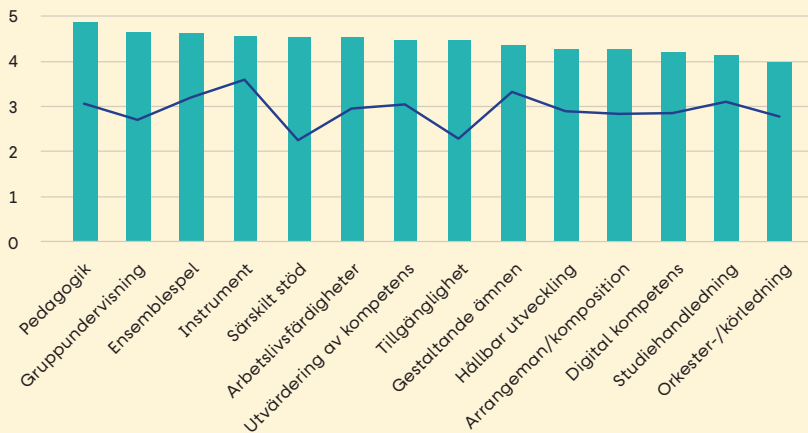
Inom musiklärarutbildningen är det viktigt att utbilda proffs som

- kan fungera i miljöer med mångfald
- stöder delaktighet och demokrati
- förstår den samhälleliga betydelsen av musikfostran
- kan lära sig kontinuerligt och samarbeta.

Hur musikpedagoger upplever kompetensens betydelse i förhållande till utbildningens tillräcklighet

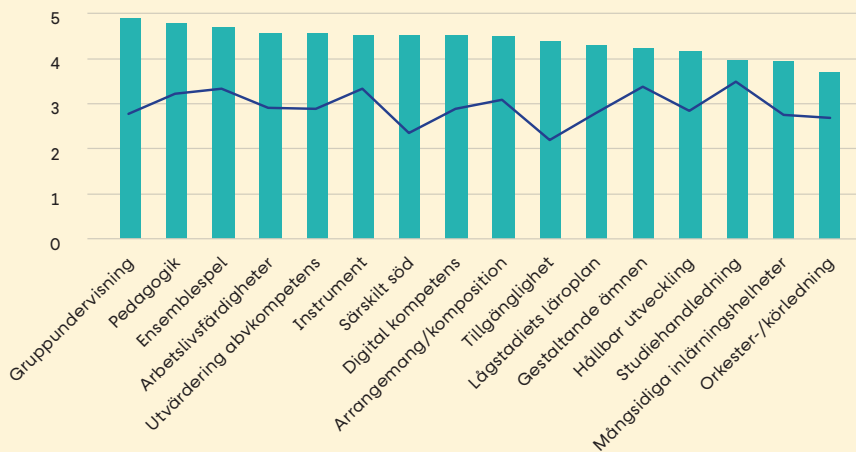
(MEDEL TAL)

Kompetensens betydelse
Utbildningens tillräcklighet

Hur ämneslärare i musik upplever kompetensens betydelse i förhållande till utbildningens tillräcklighet

(MEDEL TAL)

Bilden visar hur viktiga respondenten anser olika kompetenser vara ur arbetslivets synvinkel (skala 1-5). Strecket beskriver medeltalet av svaren med tanke på hur tillräcklig utbildningen upplevs. Svaren från musikpedagoger och ämneslärare i musik visas i separata figurer.

KÄLLOR:

Mylläri, A. 2026. *From Vision to Practice: Shaping the Future of Music Education in Finland: Review of Finnish Music Education Vision 2030 and Music Teacher Education Development.*

Centria Reports 21. Centria University of Applied Sciences.

ISBN 978-952-7604-45-8.

URN:NBN:fi-fe2026061570009

Vartiainen, L. 2026. *Musiikkialan opettajuus muutoksessa: Musiikkipedagogien ja aineenopettajien näkemyksiä työelämätarpeista ja koulutuksen kehittämisestä.*

Centria-ammattikorkeakoulu.

ISBN 978-952-7604-36-6.

URN:NBN:fi-fe2026030317543

Vision för musikutbildningen i Finland 2030.